

UPUTE
ZA IZRADU I OBRANU ZAVRŠNOG RADA

Knin, 2020.

Sadržaj

1. UVOD	1
2. VRSTE ZAVRŠNOG RADA.....	1
2.1. Izrada istraživačkog završnog rada.....	1
2.2. Izrada preglednog završnog rada.....	2
2.3. Izrada projektnog završnog rada.....	3
3. TEHNIČKI IZGLED ZAVRŠNOG RADA	4
4. STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA	5
4.1. Izgled omotne stranice završnog rada	5
4.2. Izgled naslovne stranice završnog rada	6
4.3. Zadatak završnog rada	7
4.4. Izjava o akademskoj čestitosti	8
4.5. Izgled sadržaja	8
4.6. Sažetak.....	8
5. JEZIK I STIL PISANJA ZAVRŠNOG RADA	9
6. PRAVILA CITIRANJA I IZRADA POPISA LITERATURE.....	9
6.1. Citiranje izvora u tekstu.....	9
6.2. Izrada popisa literature	10
7. OBRANA ZAVRŠNOG RADA.....	12
PRILOG 1	14
PRILOG 2	17
PRILOG 3	19

1. UVOD

Preddiplomski stručni studiji na Veleučilištu „Marko Marulić“ u Kninu završavaju polaganjem svih ispita te izradom i javnom obranom završnog rada, odnosno polaganjem završnog ispita. Završni rad je samostalna obrada izabrane i odobrene teme iz područja struke, pri čemu student treba pokazati sposobnost primjene teorijskog i praktičnog znanja stečenog tijekom studija, kao i sposobnost samostalnog korištenja stručnom i znanstvenom literaturom. Završni rad se izrađuje u skladu s *Pravilnikom o izradi i obrani završnog rada na stručnim studijima Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu* koji je dostupan na mrežnim stranicama Veleučilišta. Temu završnog rada odobrava pročelnik odjela. Student odabire mentora koji je suodgovoran za kvalitetu izrade završnog rada. Ako se radi o interdisciplinarnom završnom radu, studentu se može uz mentora odrediti i komentor specijaliziran za pojedino znanstveno područje. Ostale aktivnosti oko postupka predaje i obrane završnog rada, mentor koordinira s voditeljem Studentske službe.

Napomena: Upute za izradu i obranu završnog rada primjenjuju se pri izradi diplomskog rada.

2. VRSTE ZAVRŠNOG RADA

Student izrađuje završni rad iz tematike stručnog područja studija kao: *istraživački, pregledni* ili *projektni rad*, u kojem sažeto i jasno obrađuje određenu tematiku služeći se samostalnim (znanstvenim) istraživanjem, pisanim izvorima, internetskim izvorima i pretraživanjem različitih baza podataka.

2.1. Izrada istraživačkog završnog rada

Izrada istraživačkog završnog rada podrazumijeva samostalan i izvoran rad utemeljen na istraživanju koje student sam provodi, odnosno sam analizira, opisuje i prezentira rezultate.

Naslov rada treba obuhvatiti glavnu ideju te biti jasan i jednoznačan. Potrebno je izbjegavati kratice i strane riječi gdje postoje hrvatske istoznačnice.

Student može dodati stranicu s osobnom **zahvalom** za pomoć pri izradi rada. Ukoliko je zahvala napisana, smještena je pri vrhu stranice, nakon *Izjave o akademskoj čestitosti*, i piše se kurzivom (*italic*).

Sadržaj je popis naslova poglavlja i potpoglavlja s brojem stranice na kojoj započinju.

Uvod opisuje temu i cilj istraživanja na jasan i sažet način.

U **teorijskom dijelu** istraživačkog završnog rada izlažu se teorijske osnove i rezultati istraživanja drugih autora značajnih za temu rada. On se sastoji od više potpoglavlja odgovarajućih naslova međusobno povezanih u smislenu cjelinu.

Eksperimentalni dio odnosi se na **materijal i metode** istraživanja. Materijali i metode osiguravaju ponovljivost istraživanja te se u njima detaljno navodi na čemu se (materijal) i kako (metode) istraživalo. Eksperimentalni dio može imati i više potpoglavlja ovisno o prirodi istraživanja.

Rezultati su važan dio završnog rada u kojem se prikazuju dobiveni rezultati istraživanja. U pravilu su rezultati prikazani u tablicama, grafikonima, slikama te se u tekstu obrazlažu. Mogu biti u istom poglavlju s **raspravom**, gdje se postignuti rezultati komentiraju i uspoređuju s rezultatima istraživanja drugih autora.

Zaključna razmatranja ili **zaključak** je završni dio rada u kojem se kratko i jasno odgovara na postavljene ciljeve istraživanja i navodi što se istraživanjem utvrdilo. U zaključku se mogu dati smjernice i ideje za daljnja istraživanja.

Literatura sadrži abecednim redom navedene sve u radu korištene izvore.

Prilozi sadrže različite dokumente, obrasce, tablice, planove, karte, anketne upitnike i sl. koje je student koristio u izradi završnog rada.

2.2. Izrada preglednog završnog rada

Pregledni (kompilacijski) završni rad zahtijeva proučavanje i analizu iscrpne literature iz tematike stručnog područja.

Izrada preglednog rada podrazumijeva detaljno upoznavanje, analizu, sintezu i kritičku obradu veće količine raznolike proučene literature vezane uz zadanu temu.

Korištena literatura obrađuje se tako da se tekst parafrazira, tj. opisuje vlastitim riječima, a po potrebi mogu se koristiti i izravni citati koji moraju biti jasno označeni navodnicima.

Naslov rada treba obuhvatiti glavnu ideju te biti jasan i jednoznačan. Potrebno je izbjegavati kratice i strane riječi gdje postoje hrvatske istoznačnice.

Student može dodati stranicu s osobnom **zahvalom** za pomoć pri izradi rada. Ukoliko je zahvala napisana, smještena je pri vrhu stranice, nakon *Izjave o akademskoj čestitosti*, i piše se kurzivom (*italic*).

Sadržaj je popis naslova poglavlja i potpoglavlja s brojem stranice na kojoj započinju.

Uvod opisuje temu i cilj istraživanja na jasan i sažet način.

U **središnjem dijelu** preglednog završnog rada detaljno se analizira veći broj izvora značajnih za temu rada (što se do sada o toj temi zna) te se proučeni materijal sažima. On se sastoji od više poglavlja i potpoglavlja odgovarajućih naslova međusobno povezanih u smislenu cjelinu.

Zaključna razmatranja ili **zaključak** je završni dio rada koji kratko, jasno i pregledno prikazuje relevantne spoznaje, činjenice, postupke i stavove koji su opširnije razrađeni u središnjem dijelu, bez iznošenja novih spoznaja i navođenja izvora. U zaključku treba ukratko navesti što je važno u obrađenoj temi te mogući pravci razvoja iste.

Literatura sadrži abecednim redom navedene sve u radu korištene izvore.

Prilozi sadrže različite dokumente, obrasce, tablice, planove, karte, anketne upitnike i sl. koje je student koristio u izradi završnog rada.

2.3. Izrada projektnog završnog rada

Projektni završni rad podrazumijeva izradu konkretnog zadatka ili poslovne ideje na praktičnom primjeru iz područja struke.

Pri izradi projektnog rada student mora oblikovati idejno rješenje ili razraditi poslovnu ideju koristeći relevantnu dokumentaciju i građu (primjere gotovih projektnih rješenja, vlastite snimljene fotografije i sl.) ili poslovne informacije (statističke izvještaje, ekonomske i financijske podatke, rezultate istraživanja tržišta i sl.) te ih stručno obraditi i analizirati.

Naslov rada treba obuhvatiti glavnu ideju te biti jasan i jednoznačan. Potrebno je izbjegavati kratice i strane riječi gdje postoje hrvatske istoznačnice.

Student može dodati stranicu s osobnom **zahvalom** za pomoć pri izradi rada. Ukoliko je zahvala napisana, smještena je pri vrhu stranice, nakon *Izjave o akademskoj čestitosti*, i piše se kurzivom (*italic*).

Sadržaj je popis naslova poglavlja i potpoglavlja s brojem stranice na kojoj započinju.

Uvod opisuje temu i cilj projektnog zadatka na jasan i sažet način.

Središnji dio projektnog završnog rada sustavno razrađuje problematiku rada uz ispravno navođenje izvora, iscrpno opisuje metode te daje rješenje. On se sastoji od više poglavlja i potpoglavlja koja logički opisuju etape izrade projekta.

Zaključna razmatranja ili **zaključak** je završni dio rada koji kratko, jasno i pregledno prikazuje relevantne spoznaje, činjenice, postupke i stavove koji su opširnije razrađeni u središnjem dijelu, bez iznošenja novih spoznaja i navođenja izvora. U zaključku treba ukratko navesti što je važno u obrađenom projektu te mogući pravci razvoja istog.

Literatura sadrži abecednim redom navedene sve u radu korištene izvore.

Prilozi sadrže različite dokumente, obrasce, tablice, planove, karte, anketne upitnike i sl. koje je student koristio u izradi završnog rada.

3. TEHNIČKI IZGLED ZAVRŠNOG RADA

- Rad se obvezno piše na računalu u programu za obradu teksta Microsoft Word.
- **Opseg rada** iznosi najmanje 20 stranica osnovnog teksta rada bez uvodnih stranica završnog rada, popisa literature i priloga. Format rada je A4.
- **Margine** rada trebaju iznositi 2,5 cm.
- Rad se piše **fontom** Times New Roman, **veličine** 12 pt, uz **prored** 1,5 i obostrano **poravnanje** (Justify) bez uvlačenja prvog retka odlomka.
- **Naslovi** poglavlja pišu se velikim slovima veličine 16 pt, podebljano (Bold), a naslovi potpoglavlja malim slovima veličine 14 pt i 12 pt (ovisno o razini), podebljano (Bold). Poglavlja započinju na novoj stranici, a između naslova poglavlja i teksta potrebno je ostaviti jedan red prazan. Poglavlja i potpoglavlja se numeriraju u tekstu i Sadržaju.

- Stranice se **numeriraju** od Uvoda, a numeracija se postavlja u donji desni kut stranice.
- Svaka **tablica, graf, slika** mora biti numerirana, imati naslov i biti pozicionirana na sredinu stranice. Naslov tablice piše se iznad tablice, poravnato uz lijevi rub teksta. Naslov slike ili grafa piše se ispod slike ili grafa, centrirano na stranici. Ako su tablica, slika ili graf preuzeti iz drugog izvora potrebno je navesti Izvor: ... (knjiga, mrežna stranica i sl.).
- Rad se ispisuje jednostrano i predaje u 4 (četiri) spiralno uvezana primjerka.

4. STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

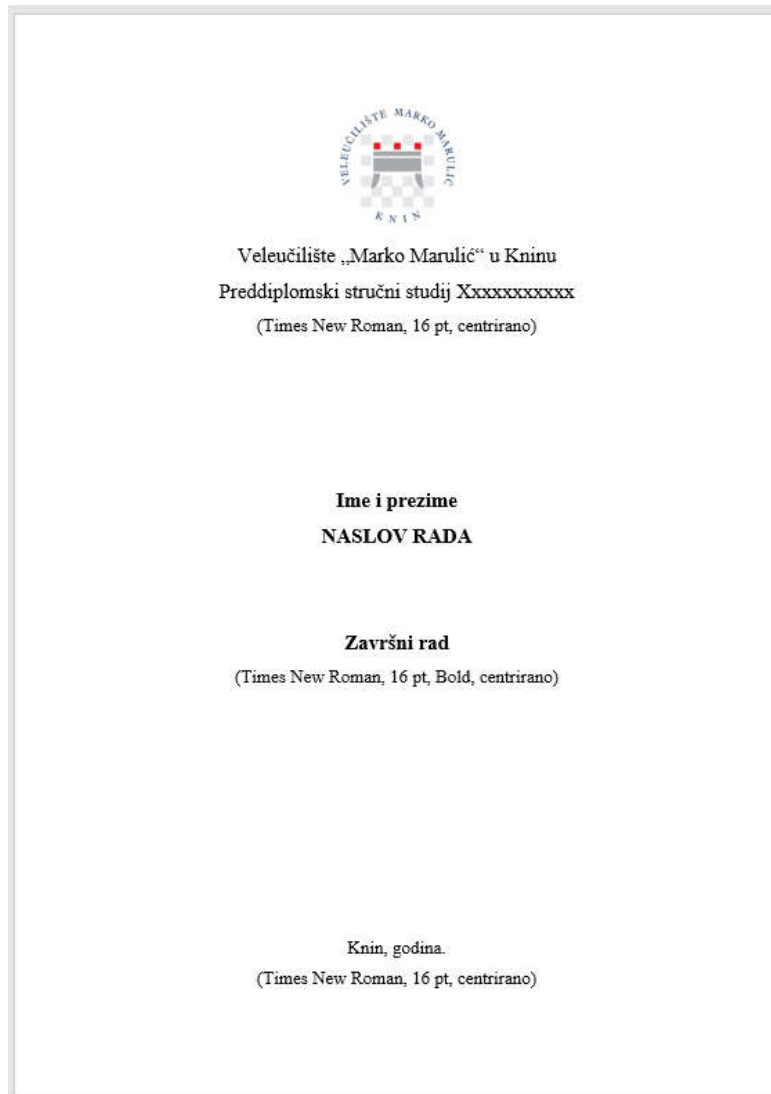
- Omotna stranica
- Naslovna stranica
- Zadatak završnog rada
- Izjava o akademskoj čestitosti
- Zahvala (nije obvezna)
- Sadržaj
- Sažetak
- Summary
- Uvod
- Središnji dio rada (ovisno o vrsti rada)
- Zaključna razmatranja (Zaključak)
- Literatura
- Prilozi (nisu obvezni)

4.1. Izgled omotne stranice završnog rada

Završni rad sadrži omotnu stranicu i naslovnu stranicu (**Prilog 1**). Na omotnoj stranici rada (**Slika 1**) nalaze se sljedeći podaci:

- Memorandum Veleučilišta
- Naziv Veleučilišta
- Naziv stručnog studija i odjela

- Ime i prezime studenta
- Naslov rada
- Naznaka „Završni rad“
- Mjesto, godina.

Slika 1. Izgled omotne stranice završnog rada

4.2. Izgled naslovne stranice završnog rada

Naslovna stranica završnog rada (**Slika 2**) mora sadržavati sljedeće podatke:

- Naziv Veleučilišta
- Naziv stručnog studija i odjela
- Ime i prezime studenta

- Naslov rada
- Naznaka „Završni rad“
- Matični broj studenta
- Ime i prezime, zvanje mentora
- Mjesto, godina.

Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu
Preddiplomski stručni studij XXXXXXXXXXXX
(Times New Roman, 14 pt, centrirano)

Ime i prezime
NASLOV RADA

Završni rad
(Times New Roman, 16 pt, Bold, centrirano)

Matični broj: xxxxxxxxxxxx

Mentor: Ime i prezime, zvanje

Komentor: Ime i prezime, zvanje
(Times New Roman, 16 pt, lijevo poravnanje)

Knin, godina.
(Times New Roman, 14 pt, centrirano)

Slika 2. Izgled naslovne stranice završnog rada

4.3. Zadatak završnog rada

Zadatak završnog rada (**Prilog 2**) sadrži osnovne podatke o zadanoj temi, pristupniku i mentoru te komentoru (ako je imenovan). U njemu se konkretizira što treba obraditi u radu i na koji način. Potpisuju ga mentor, komentor (ako je imenovan) i pročelnik odjela.

4.4. Izjava o akademskoj čestitosti

Student odgovara za točnost podataka navedenih u radu, ispravnost citiranja dijelova tuđih radova i literature te pravopisnu i gramatičku ispravnost. Stoga je Izjava o akademskoj čestitosti obvezan dio završnog rada (**Prilog 3**).

4.5. Izgled sadržaja

Sadržaj je popis naslova poglavlja i potpoglavlja uz navođenje broja stranice na kojoj započinju (**Slika 3**).

- Naslov „Sadržaj“ piše se malim slovima veličine 16 pt, podebljano (Bold), uz lijevo poravnanje.
- Naslovi poglavlja pišu se velikim slovima veličine 12 pt, a naslovi potpoglavlja malim slovima veličine 12 pt.

Sadržaj	
1. UVOD	1
2. TEORIJSKI DIO	2
2.1. Naslov potpoglavlja	2
2.2. Naslov potpoglavlja	4
2.2.1. Naslov potpoglavlja	5
2.2.2. Naslov potpoglavlja	7
3. EKSPERIMENTALNI DIO.....	9
3.1. Materijal.....	9
3.2. Metode rada.....	10
4. REZULTATI.....	13
5. RASPRAVA	16
6. ZAKLJUČAK	20
7. LITERATURA.....	23
8. PRILOZI.....	25

Slika 3. Izgled Tablice sadržaja

4.6. Sažetak

Sažetak ukratko prikazuje cijeli rad. Poželjan opseg sažetka je do 200 riječi. Na kraju sažetka treba navesti 3 – 5 **ključnih riječi**. Sažetak i ključne riječi treba napisati i na engleskom jeziku.

5. JEZIK I STIL PISANJA ZAVRŠNOG RADA

- Završni rad piše se hrvatskim književnim jezikom, znanstvenim stilom, jasno i precizno, u neodređenom licu. Izbjegava se uporaba pasivnih oblika kad god je to moguće.
- Posebice treba obratiti pozornost na pravopisnu i gramatičku ispravnost.
- *Sažetak, materijal i metode rada te rezultati* opisuju se u prošlom vremenu, a *uvod i rasprava* u sadašnjem vremenu.
- **Latinska imena** roda i vrsta treba uvijek pisati kurzivom (*italic*).
- Kada se u radu koriste **kratice**, prvi put potrebno je ispisati puni naziv, a dalje se u tekstu može koristiti kratica.

6. PRAVILA CITIRANJA I IZRADA POPISA LITERATURE

U završnom radu vrlo je važno točno citirati izvore podataka koji se koriste.

6.1. Citiranje izvora u tekstu

Citiranje izvora – jedan autor:

... prema Rahmanu (2014) plućni oksidacijski stres javlja se kao važan faktor u patogenezi bolesti dišnog sustava...

ili

... plućni oksidacijski stres javlja se kao važan faktor u patogenezi bolesti dišnog sustava (Rahman, 2014).

Citiranje izvora – dva autora:

...kako navode Konrad i Marošević (2001) antioksidacijski obrambeni sustav dišnih putova posebno je dobro razvijen.....

ili

Antioksidacijski obrambeni sustav dišnih putova posebno je dobro razvijen (Konrad i Marošević, 2001).

Citiranje izvora – više autora:

... prema Davier i sur. (2012) fizičkim radom generiraju se slobodni radikali...

ili

Davier i sur. (2012) prvi su dokazali da se fizičkim radom generiraju slobodni radikali i od tada postoji veće zanimanje za njihovu ulogu i utjecaj....

Citiranje organizacija i institucija:

Podaci Svjetske zdravstvene organizacije (WHO, 2010) pokazuju da...

Pravilnik o ekološkoj proizvodnji bilja i životinja (NN 01/13) predlaže da se unutar sustava ekološke proizvodnje uzgajaju zdrave, prirodno otporne i dugovječne životinje koje su prilagođene uvjetima lokalne sredine (Anonymus, 2013).

... izolacija sulfitoreducirajućih bakterija provedena je u skladu s normom HRN ISO 15213 (HZN, 2004)...

Publikacije istog autora ili više njih u istoj godini izdanja navode se prema pravilu npr. 2015a; 2015b; itd.

6.2. Izrada popisa literature

U popisu literature navode se svi izvori (knjige, znanstveni i stručni članci, pravilnici i ostalo) koji su korišteni i citirani u radu.

- Popis literature mora biti potpun i točan.
- Literatura se navodi abecednim redom prema prezimenu (prvog) autora i kronološki (ako su isti autori).
- Student tijekom istraživanja i pisanja treba koristiti najmanje 15 literaturnih izvora.
- Literaturne izvore potrebno je numerirati.
- Popis literature dolazi na kraju rada (poslije Zaključka).

Knjige – jedan autor:

Rupić, V. (2009): Zaštita zdravlja domaćih životinja 1. Unutrašnje i kirurške bolesti i zahvati. Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb.

Knjige – do tri autora:

Havranek, J., Rupić, V. (2003): Mlijeko – od farme do mljekare. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu. Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb.

Poglavlje u knjizi – jedan ili više autora:

Fox, P. F. (2002): Biochemistry of cheese ripening. U: Encyclopaedia of Dairy Sciences (Roginski, H., Fuquay, J. W., Fox, P. F., ur.). Vol. 1, Academic Press, London, 320-326.

Fox, P. F., Guinee, T. P., Cogan, T. M., McSweeney, P. L. H. (2000): Cheese flavour. U: Fundamentals of cheese science (Colilla, J., ur.). Aspen Publishers, Gaithersburg, Maryland, USA, 282-303.

Radovi objavljeni u časopisu:

Crnojević, Z. (1992): Osnovna pitanja unaprjeđenja proizvodnje ovčjeg mlijeka – temeljnog čimbenika razvoja stočarstva. Mljekarstvo 42, 159-163.

Zitoun, A. O., Pediliggieri, C., Benatallah, L., Lortal, S., Licitra, G., Zidoune, N. M., Carpino, S. (2012): Bouhezza, a traditional Algerian raw milk cheese, made and ripened in goatskin bags. Journal of Food, Agriculture and Environment 10, 289-295.

Radovi objavljeni u zborniku skupa:

Antunović, Z., Senčić, Đ., Šperanda, M., Novoselec, J. (2008): Fenotipske i metaboličke zna ajke janjadi cigaja pasmine. Zbornik radova 43. hrvatskog i 3. me unarodnog simpozija agronoma. 18.-21. velja e, Opatija, Hrvatska, 795-799.

Biland i , N., Sedak, M., Đoki  M., Tlak Gajger, I. (2014): Concentrations of lead in multifloral honeys from continental Croatia. Book of abstracts International Symposium on Bee Products and 3rd edition – Annual meeting of the International Honey Commission (IHC). 28.-30. September, Opatija, Croatia, 114-114.

Ocjenski radovi:

Novak, M. (2019): Alelopatski potencijal invazivne alohtone vrste pajasena (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle). Doktorska disertacija. Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Pavić, A. (2019): Primjena NIR spektroskopije u određivanju aktivnih tvari u tabletiranim dodacima prehrani. Diplomski rad. Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Djela u izdanju organizacija (zakoni, pravilnici, uredbe, norme i dr.):

Anonymus (2013): Pravilnik o ekološkoj proizvodnji bilja i životinja. Narodne novine 01/13.

Anonymus (2004): Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane.

Hrvatski zavod za norme: Mikrobiologija hrane i stočne hrane – Horizontalna metoda za brojenje sulfitoreducirajućih bakterija u anaerobnim uvjetima. HRN ISO 15213:2004.

World Health Organization (WHO): The World Health Report 2010. Health systems financing: the path to universal coverage. Geneva, 2010.

Mrežni izvori:

Wood, B. J. B., Holzapfel, W. H. (1995): Genera of lactic acid bacteria. Dostupno na: http://books.google.hr/books?id=Q8B_WusVacsC&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=true (pristupljeno 19.04.2015.).

7. OBRANA ZAVRŠNOG RADA

Obrana završnog rada sastoji se od usmenog izlaganja u trajanju 10 – 15 minuta i rasprave s članovima Povjerenstva. Preporučuje se, iako nije obvezno, pripremiti izlaganje u obliku PowerPoint prezentacije.

Korisni savjeti za pripremu PowerPoint prezentacije:

- Koristite veću veličinu slova da se tekst može pročitati i s veće udaljenosti.
- Naslovni slajd prezentacije treba sadržavati iste podatke kao omotna stranica završnog rada.
- Ispod svake slike, tablice ili grafike (ako nisu Vaše) potrebno je navesti izvor.
- Koristite jednu veličinu slova za naslove, a drugu za tekst.

- Preporuča se korištenje iste pozadine za sve slajdove u prezentaciji. Obratite pozornost na boju teksta – dobar kontrast olakšava čitanje.
- Fotografije trebaju biti odgovarajuće rezolucije.
- Nemojte pretrpavati slajdove informacijama. Tekst treba biti sveden na najosnovnije.
- Izbjegavajte čitanje teksta sa slajdova!
- Govorite razgovijetno i glasno, gledajte u publiku i povjerenstvo.
- Svoje izlaganje uvježbajte.

PRILOG 1

Omotna stranica i naslovna stranica završnog rada

Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu
Preddiplomski stručni studij XXXXXXXXXXXXX

Ime i Prezime

NASLOV RADA

Završni rad

Knin, godina.

Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu
Preddiplomski stručni studij XXXXXXXXXXXXX

Ime i prezime

NASLOV RADA

Završni rad

Matični broj: XXXXXXXXXXXXXXX

Mentor: Ime i prezime, zvanje

Komentor¹: Ime i prezime, zvanje

Knin, godina.

¹ Ukoliko rad nema komentora ovaj dio na naslovnici se briše.

PRILOG 2

Zadatak završnog rada

Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu

Odjel:

Preddiplomski stručni studij:

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student/ica:

Matični broj:

Naslov rada:

Opis zadatka:

Mentor: _____ **Pročelnik Odjela:** _____

Komentor: _____

Datum odobrenja teme rada:

Datum obrane rada:

PRILOG 3

Izjava o akademskoj čestitosti

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, *upišite ime i prezime* (Matični broj: *upišite matični broj*) izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad pod naslovom: *upišite naslov rada* isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Knin, *upišite datum*

Potpis studenta/ice: _____